

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРОДУКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

Бібліотека спеціаліста АПК "Економічні нормативи"

**МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ НОРМ І
НОРМАТИВІВ НА ВИРОБНИЦТВО
МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ**

Київ – 2017

УДК 637.1/3:658.53](477)(083.7)

Бібліотеку засновано в 2000 р.

Автори: І. М. Демчак, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська, А. Ю. Мамочка, К. М. Корпач, І. В. Маслова

Рецензенти: *О. Б. Бутнік-Сіверський*, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, обліку та фінансів Інституту післядипломної освіти Національного університету харчових технологій; *М. Д. Хоменко*, доктор технічних наук, професор кафедри виробництва цукру та сахаридів Інституту післядипломної освіти Національного університету харчових технологій

Друкується за рішенням вченої ради Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу Міністерства аграрної політики та продовольства України (протокол № 3 від 12 грудня 2017 р.).

Методичні положення визначення економічних норм і нормативів на виробництво молочних продуктів / І. М. Демчак, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська та ін. К.: НДІ “Укراгропромпродуктивність”, 2017. 184 с. (Б-ка спеціаліста АПК "Економічні нормативи").

ISBN 978-966-8785-95-5

Розглянуто методичні аспекти нормування праці у виробництві молочних продуктів. Висвітлено вплив основних нормоутворюючих чинників на величину затрат праці. Викладено класифікацію витрат робочого часу і способи їх вивчення.

Для керівників і фахівців нормативної мережі та наукових працівників, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, а також спеціалістів харчової промисловості.

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву з ДСТУ 7.1:2006. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в цьому інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ „Украгропромпродуктивність” за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом’янська, 2, або електронною поштою: uapp_god@ukr.net

УДК 637.1/3:658.53](477)(083.7)

ISBN 978-966-8785-95-5

© **І. М. Демчак, А. Л. Солошонок, О. М. Полонська та ін., 2017**

Зміст

Терміни та визначення.....	4
Вступ.....	12
Розділ 1. Сутність нормування праці.....	15
Розділ 2. Методичні засади розроблення економічних норм і нормативів.....	22
2.1. Складові процесу праці.....	22
2.2. Класифікація витрат робочого часу.....	27
2.3. Способи вивчення витрат робочого часу та часу використання устаткування.....	34
2.4. Види норм праці та їх характеристика.....	61
2.5. Методи встановлення норм і нормативів праці.....	62
Розділ 3. Групування молокопереробних підприємств та класифікація галузевих нормоутворюючих чинників.....	70
Розділ 4. Встановлення економічних норм і нормативів у виробництві молочних продуктів.....	76
4.1. Особливості технології та нормування праці у виробництві молочних продуктів.....	76
4.2. Нормування праці на ручних і машинно-ручних роботах.....	79
4.3. Нормування праці на машинних роботах.....	82
4.4. Нормування праці на автоматичних і напівавтоматичних потокових лініях.....	85
4.5. Нормування праці на апаратурних процесах.....	89
4.6. Нормування праці у виробничих лабораторіях.....	95
4.7. Нормування праці робітників допоміжних цехів та дільниць.....	97
4.8. Нормування ремонтних робіт.....	100
Розділ 5. Визначення особливостей організації та обліку витрат у виробництві молочних продуктів.....	104
5.1. Організаційна структура підприємств та її вплив на систему обліку витрат виробництва.....	104
5.2. Особливості формування витрат виробництва у молочній промисловості.....	112
5.3. Нормування витрат матеріальних ресурсів.....	117
Додаток А Паспорт умов виробництва молокопереробного підприємства.....	127
Список літератури.....	182